

EUROOPAN KESKUSPANKKI
PANKKIVALVONTA

Ohjeet

vakavaraisuushallinnassa
käytettäville laitosten
suojajärjestelmille tehtävistä
hyväksyttävyyssarvioinneista

BANKENTOEZICHT

Heinäkuu 2016

BANKTILLSYN BANKU UZRAUDZĪBA

BANKŪ PRIEŽIŪRA NADZÓR BANKOWY

VIGILANZA BANCARIA

BANKFELÜGYELET

BANKING SUPERVISION

SUPERVISION BANCAIRE BANČNI NADZOR

MAOIRSEACHT AR BHAINCÉIREACHT NADZOR BANAKA

BANKING SUPERVISION

PANGANDUSJÄRELEVALVE

SUPERVISÃO BANCÁRIA

BANKOVNI DOHLED

БАНКОВ НАДЗОР BANKTILLSYN

BANKENAUF SICHT

ΤΡΑΠΕΖΙΚΗ ΕΠΟΠΤΕΙΑ PANKKIVALVONTA

SUPRAVEGHERE BANCARĂ BANKOVÝ DOHLAD

SUPERVIŽJONI BANKARJA

SUPERVISIÓN BANCARIA

BANKING SUPERVISION

BANKENAUF SICHT

SUPERVISÃO BANCÁRIA

1 Johdanto

1. Näissä ohjeissa määritetään, miten EKP:n näkemyksen mukaan olisi arvioitava, hyväksytäänkö laitosten suojajärjestelmä käytettäväksi vakavaraisuushallinnassa. Tarkoituksena on yhtenäistää, tehostaa ja selkiyttää periaatteita, joita Euroopan unionin yhteisessä pankkivalvonnassa sovelletaan arvioitaessa laitosten suojajärjestelmien hyväksyttävyyttä Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 575/2013¹ (vakavaraisuusasetus) mukaisesti.
2. Laitosten suojajärjestelmä määritellään vakavaraisuusasetuksessa sopimusperusteiseksi tai lakisääteiseksi suojajärjestelmäksi, joka suojelee sen jäsenlaitoksia ja tarvittaessa varmistaa ennen kaikkea niiden likviditeetin ja vakavaraisuuden konkurssin välttämiseksi (vakavaraisuusasetuksen 113 artiklan 7 kohdan ensimmäinen virke). Toimivaltaiset viranomaiset voivat vakavaraisuusasetuksessa säädetyin edellytyksin myöntää laitosten suojajärjestelmän jäsenlaitoksille vapautuksia tiettyjen vakavaraisuusvaatimusten soveltamisesta tai tiettyjä poikkeuksia. Tällä hetkellä yhteiseen valvontamekanismiin osallistuvista maista vain Itävallassa, Saksassa ja Espanjassa voidaan hyväksyä laitosten suojajärjestelmiä käytettäväksi vakavaraisuusasetuksen mukaisesti. Absoluuttisesti tarkasteltuna laitosten suojajärjestelmät ovat merkittäviä, sillä järjestelmiin kuuluu noin 50 prosenttia kaikista euroalueen luottolaitoksista. Näiden laitosten varojen osuus euroalueen pankkijärjestelmän kokonaisvaroista on noin 10 prosenttia. Samassa laitosten suojajärjestelmässä on yleensä jäsenenä sekä merkittäviä että vähemmän merkittäviä yhteisessä valvontamekanismissa valvottavia luottolaitoksia. Edellä mainituissa kolmessa euroalueen maassa laitosten suojajärjestelmiin kuuluvat pankit ovat pääasiassa osuus- ja säästöpankkeja, joille on tyypillistä yksittäisten luottolaitosten vahva itsenäisyys ja laaja riippumattomuus. Näin ollen laitosten suojajärjestelmät eroavat pankkiryhmittymistä, vaikka suojajärjestelmillä varmistetaan jäsenlaitosten maksuvalmius ja vakavaraisuus.
3. Vakavaraisuusasetuksen 113 artiklan 7 kohdan mukaan EKP voi myöntää luottolaitoksille luvan soveltaa laitosten suojajärjestelmän jäsenten välisiin vastuisiin 0 prosentin riskipainoa, lukuun ottamatta eriä, jotka luetaan ydinpääomaan (CET1), ensisijaiseen lisäpääomaan (AT1) tai toissijaiseen pääomaan (T2). Riskipainoa koskeva lupapäätös on tärkein osatekijä päätettäessä, hyväksytäänkö laitoksen suojajärjestelmä käytettäväksi vakavaraisuushallinnassa. Mikäli lupa myönnetään 113 artiklan 7 kohdan mukaisesti, laitoksilla on myös pysyvä lupa soveltaa standardimenetelmää vakavaraisuusasetuksen 150 artiklan 1 kohdan f alakohdassa määritettyihin vastuisiin. Kyseisiin vastuisiin ei myöskään sovelleta vakavaraisuusasetuksen 395 artiklan 1 kohtaa, joka koskee suurten asiakasriskien rajoittamista.

¹ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 575/2013, annettu 26 päivänä kesäkuuta 2013, luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusvaatimuksista ja asetuksen (EU) N:o 648/2012 muuttamisesta (EUVL L 176, 27.6.2013, s. 1)

Vakavaraisuusasetuksen 113 artiklan 7 kohdan mukainen lupa on myös ehtona muiden poikkeuksien ja vapautuksien myöntämislaitosten suojajärjestelmien jäsenille. Näitä ovat 1) vakavaraisuusasetuksen 49 artiklan 3 kohdassa säädetty lupa olla vähentämättä omistusosuuksia omista varoista, 2) vakavaraisuusasetuksen 8 artiklan 4 kohdassa säädetty vapautus maksuvalmiusvaatimuksen soveltamisesta, ja 3) lupa soveltaa ulosvirtauksen alempaa ja sisäänvirtauksen suurempaa prosenttiosuutta maksuvalmiusvaatimuksen laskennassa (vakavaraisuusasetuksen 422 artiklan 8 kohta ja 425 artiklan 4 kohta sekä maksuvalmiusvaatimusta koskevan delegoidun asetuksen 29 ja 34 artikla²).

4. Ohjeissa määritetään, miten EKP aikoo arvioida, täyttävätkö laitosten suojajärjestelmät ja niiden jäsenlaitokset vakavaraisuusasetuksessa säädetty edellytykset ja voidaanko niille siis myöntää asetuksen 113 artiklan 7 kohdassa tarkoitettu lupa. Yhteiset valvontaryhmät soveltavat näitä arviointiperiaatteita arvioidessaan laitosten suojajärjestelmään kuuluvien merkittävien laitosten erillisiä hakemuksia.
5. Arviointiperiaatteilla ei aseteta uusia sääntelyvaatimuksia, eikä niitä tule tulkita oikeudellisesti sitoviksi säännöiksi. Sen sijaan arviointiperiaatteet sisältävät tarkempaa ohjeistusta siitä, miten EKP aikoo arvioida vakavaraisuusasetuksen 113 artiklan 7 kohdan mukaista lupaa koskevia hakemuksia. EKP tekee lopullisen päätöksen luvan myöntämisestä tapauskohtaisesti vakavaraisuusasetuksen edellytysten kokonaisvaltaisen tarkastelun sekä laitosten suojajärjestelmään kuuluvien luottolaitosten jatkuvassa valvonnassa saatujen lisätietojen pohjalta. Laitosten suojajärjestelmän jäsenten tulee nimetä keskuudestaan yhteystaho, joka vastaa viestinnästä valvontaviranomaisten (EKP sekä kansalliset valvontaviranomaiset, jos suojajärjestelmän jäsenenä on vähemmän merkittäviä luottolaitoksia) kanssa. Näin varmistetaan arviointiin liittyvän viestinnän sujuvuus.
6. Ennen vakavaraisuusasetuksen 113 artiklan 7 kohdan a–i alakohdan mukaisten edellytysten yksityiskohtaista arviointia EKP arvioi ensimmäiseksi, kykeneekö laitosten suojajärjestelmä tarjoamaan jäsenlaitoksilleen riittävää tukea vakavissa likviditeettiin ja/tai vakavaraisuuteen liittyvissä häiriöissä. Vakavaraisuusasetuksen 113 artiklan 7 kohdassa ei määritetä tiettyä ajankohtaa, jolloin tukea on pystyttävä antamaan likviditeetin ja vakavaraisuuden varmistamiseksi ja maksukyvyttömyyden estämiseksi. Laitosten suojajärjestelmän tulee varmistaa ennakoivilla ja oikea-aikaisilla toimilla, että sen jäsenlaitokset noudattavat lainsäädännöllisiä omia varoja ja likviditeettiä koskevia vaatimuksia. Mikäli ennaltaehkäisevät toimet eivät ole riittäviä, laitosten suojajärjestelmän tulee päättää käytännön tuen tai

² Komission delegoitu asetus (EU) 2015/61, annettu 10 päivänä lokakuuta 2014, Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 575/2013 täydentämisestä luottolaitosten maksuvalmiusvaatimuksen osalta.

³ EKP:n näkemys kyseisten vaihtoehtojen ja harkintavallan käytöstä on määritetty Euroopan keskuspankin ohjeissa unionin oikeuden sallimista vaihtoehtoista ja harkintavallasta (julkaistu 24.3.2016).

rahoitustuen antamisesta. Laitosten suojajärjestelmän tulee tukea jäsenlaitostaan viimeistään silloin, kun on epätodennäköistä, että elvytysuunnitelmaan kirjatut toimet tai muut vaihtoehdot toimet estäisivät laitoksen konkurssin. Laitosten suojajärjestelmien perustana oleviin sopimusjärjestelyihin tai lakisääteisiin järjestelyihin tulee sisältyä laaja valikoima toimenpiteitä, prosesseja ja mekanismeja, jotka ohjaavat suojajärjestelmän toimintaa. Käytettävissä tulee olla paitsi lievempiä toimenpiteitä, kuten jäsenlaitosten tarkempi seuranta tarkoituksenmukaisten indikaattorien ja laajennettujen raportointivaatimusten perusteella, myös jäsenlaitoksen riskiprofiilin ja rahoitusongelmien mukaan mitoitettuja mittavampia toimenpiteitä, kuten suora pääoma- ja likviditeettituki.

7. Arviointiperiaatteet esitetään näissä ohjeissa vakavaraisuusasetuksen 113 artiklan 7 kohdan mukaisessa järjestyksessä. Asetustekstiä tulee siis lukea arviointiperiaatteiden rinnalla.
8. Asiakirjassa käytettävien termien määritelmät noudattavat seuraavissa säädöksissä annettuja määritelmiä: Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 575/2013 (vakavaraisuusasetus), Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2013/36/EU (vakavaraisuusdirektiivi)⁴ ja neuvoston asetus (EU) N:o 1024/2013 (YVM-asetus)⁵.
9. Asiakirjassa määritellään periaatteet, joita EKP aikoo noudattaa valvontatehtävissään. EKP:llä on kuitenkin valtuudet päättää poiketa periaatteista yksittäisissä tapauksissa, mikäli poikkeamiselle on olemassa selkeät ja riittävät perusteet. Poikkeamis päätöksen on myös oltava yhdenmukainen EU:n lainsäädännön peruseriaatteiden kanssa, jotka koskevat erityisesti valvottavien yhteisöjen yhdenvertaista kohtelua, oikeasuhteisuutta ja luottamuksensuojaa. Tämä vastaa Euroopan unionin tuomioistuimen vakiintunutta oikeuskäytäntöä, jossa sisäiset ohjeistukset (kuten tämä asiakirja) määritellään käytännösäännöiksi, joista unionin toimielimet voivat poiketa perustelluissa tapauksissa⁶.
10. EKP:llä on oikeus tarkistaa tässä asiakirjassa määritetyt periaatteita, jos se on tarpeen, jotta niissä otetaan huomioon lainsäädännön muutokset tai erityiset

⁴ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2013/36/EU, annettu 26 päivänä kesäkuuta 2013, oikeudesta harjoittaa luottolaitostoimintaa ja luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusvalvonnasta, direktiivin 2002/87/EY muuttamisesta sekä direktiivien 2006/48/EY ja 2006/49/EY kumoamisesta.

⁵ Neuvoston asetus (EU) N:o 1024/2013, annettu 15 päivänä lokakuuta 2013, luottolaitosten vakavaraisuusvalvontaan liittyvää politiikkaa koskevien erityistehtävien antamisesta Euroopan keskuspankille (EUVL L 287, 29.10.2013, s. 63).

⁶ Ks. Euroopan unionin tuomioistuimen 28.6.2005 antama tuomio yhdistetyissä asioissa C-189/02 P, C-202/02 P, C-205/02 P–C-208/02 P ja C-213/02 P, 209 kohta: ”Yhteisöjen tuomioistuin on jo aiemmin katsonut hallinnon sisäisten toimenpiteiden osalta, että vaikei niitä voitaisikaan pitää oikeussääntöinä, joita hallinto on joka tapauksessa velvollinen noudattamaan, niissä vahvistetaan kuitenkin käytännösääntöjä, joissa ilmaistaan noudatettava käytäntö ja joista hallinto voi poiketa erityistapauksissa vain sellaisin perustein, jotka ovat sopusoinnussa yhdenvertaisen kohtelun periaatteen kanssa. Tällaiset toimenpiteet ovat näin ollen yleisesti sovellettavia toimia, joiden lainvastaisuuteen kyseessä olevat virkamiehet ja toimihenkilöt voivat vedota niiden perusteella tehtyjä yksittäisiä päätöksiä vastaan nostamiensa kanteiden tueksi.”

olosuhteet taikka sellaiset uudet delegoidut säädökset, jotka muuttavat tietyn politiikkakäsitelmän sääntelyä. Kaikki muutokset julkistetaan, ja niissä otetaan huomioon asianmukaisesti edellä mainitut luottamuksensuojan ja yhdenvertaisen kohtelun periaatteet sekä oikeasuhteisuuden periaate.

11. EKP kantaa kokonaisvastuun yhteisen valvontamekanismin toiminnan tehokkuudesta ja johdonmukaisuudesta. Osana tätä vastuuta EKP:n tulee varmistaa valvonnan tulosten yhtenäisyys koko valvontamekanismissa. Koska laitosten suojajärjestelmiin kuuluu yleensä sekä merkittäviä että vähemmän merkittäviä luottolaitoksia, on tärkeää varmistaa suojajärjestelmiin kuuluvien laitosten johdonmukainen kohtelu koko yhteisessä valvontamekanismissa. Tällaisten sekä merkittävistä että vähemmän merkittävistä luottolaitoksista koostuvien suojajärjestelmien hyväksyttävyyttä arvioitaessa on tärkeää, että EKP (vastaa merkittävien luottolaitosten valvonnasta) ja kansalliset valvontaviranomaiset (vastaavat vähemmän merkittävien luottolaitosten valvonnasta) noudattavat yhdenmukaisia periaatteita. Samoja arviointikriteerejä on johdonmukaisuuden varmistamiseksi suositeltavaa soveltaa myös arvioitaessa vähemmän merkittävistä luottolaitoksista koostuvien laitosten suojajärjestelmien hyväksyttävyyttä. Kansallisten valvontaviranomaisten kanssa on sovittu, että ohjeissa esitetyt arviointiperiaatteita sovelletaan jatkossa myös kansallisten valvontaviranomaisten vastuulla olevien vähemmän merkittävien laitosten valvonnassa.
12. Toimivaltaisen viranomaisen päätös vakavaraisuusasetuksen 113 artiklan 7 kohdassa tarkoitetun luvan myöntämisestä koskee aina yksittäistä laitosten suojajärjestelmän jäsenlaitosta. Laitosten suojajärjestelmiin liittyvissä päätöksissä (mukaan luettuna päätökset muiden poikkeuksien ja vapautusten myöntämisestä) toimivaltainen viranomainen on joko EKP tai kansallinen valvontaviranomainen. Erityisellä prosessilla varmistetaan riittävä koordinaatio ja yhteydenpito EKP:n ja kansallisten valvontaviranomaisten välillä tapauksissa, joissa laitosten suojajärjestelmään kuuluu sekä merkittäviä että vähemmän merkittäviä laitoksia. EKP:n ja kansallisten valvontaviranomaisten välinen koordinaatio varmistetaan myös laitosten suojajärjestelmien jatkuvassa valvonnassa.
13. Nämä periaatteet sisällytetään Euroopan keskuspankin ohjeisiin unionin oikeuden sallimista vaihtoehdoista ja harkintavallasta. Ohjeet julkaistiin 24.3.2016.

2 Vakavaraisuusasetuksen 113 artiklan 7 kohdan mukaisten edellytysten arviointiperiaatteet

Tässä kohdassa määritetään kriteerit, joita EKP aikoo noudattaa arvioidessaan laitosten suojajärjestelmiin kuuluvien valvottavien luottolaitosten hakemuksia vakavaraisuusasetuksen 113 artiklan 7 kohdan mukaisen luvan saamiseksi.

EKP voi tapauskohtaisesti myöntää laitoksille luvan olla soveltamatta vakavaraisuusasetuksen 113 artiklan 1 kohdan vaatimuksia laitosten suojajärjestelmän jäsenten välisiin vastuisiin sekä luvan soveltaa kyseisiin vastuisiin 0 prosentin riskipainoa, jos 113 artiklan 7 kohdan edellytykset täyttyvät.

EKP tarkastelee lupahakemusten arvioinnissa seuraavia seikkoja.

- **Vakavaraisuusasetuksen 113 artiklan 7 kohdan a alakohdan sekä 6 kohdan a ja d alakohdan mukaisesti EKP arvioi seuraavien edellytysten täyttymistä.**
 - (i) Vastapuoli on laitos, rahoituslaitos tai oheispalveluyritys, johon sovelletaan asianmukaisia vakavaraisuusvaatimuksia.
 - (ii) Lupaa hakevat laitosten suojajärjestelmän jäsenet ovat sijoittautuneet samaan jäsenvaltioon.
- **Seuraavia periaatteita noudatetaan arvioitaessa, täytyvätkö vakavaraisuusasetuksen 113 artiklan 7 kohdan a alakohdassa ja 6 kohdan e alakohdassa säädetyt vaatimukset siitä, että vastapuolen nopealle omien varojen siirrolle tai velkojen takaisinmaksulle laitokselle ei ole senhetkisiä tai ennakoitavissa olevia olennaisia, käytännöllisiä tai oikeudellisia esteitä.**
 - (i) Laitosten suojajärjestelmän jäsenten omistusrakenne ja oikeudellinen rakenne eivät estä omien varojen siirtoa tai velkojen maksamista.
 - (ii) Laitosten suojajärjestelmän jäsenten väliseen omien varojen siirtoon liittyvä muodollinen päätöksentekoprosessi mahdollistaa nopeat siirrot.
 - (iii) Laitosten suojajärjestelmän jäsenten yhtiöjärjestyksiin, mahdollisiin osakkeenomistajien sopimuksiin tai muihin tiedossa oleviin sopimuksiin ei sisälly ehtoja, jotka saattaisivat estää vastapuolta siirtämästä omia varoja tai maksamasta velkoja.
 - (iv) Laitosten suojajärjestelmän jäsenillä ei ole aiemmin esiintynyt vakavia yrityksen johtoon tai hallinnointi- ja ohjausjärjestelmään liittyviä ongelmia, jotka saattaisivat haitata nopeaa omien varojen siirtoa tai velkojen maksamista.

- (v) Kolmannet osapuolet⁷ eivät pysty käyttämään määräysvaltaa omien varojen nopean siirron tai velkojen maksamisen suhteen tai estämään varojen siirtoa tai velkojen maksamista.
 - (vi) Arvioinnissa otetaan huomioon tiedot aiemmista laitosten suojajärjestelmän jäsenten välisistä varojensiirroista, jotka osoittavat kykyä siirtää nopeasti varoja tai maksaa nopeasti takaisin velkoja.
 - (vii) Ratkaisevaksi katsotaan laitosten suojajärjestelmän rooli välittäjänä kriisinhallinnassa ja suojajärjestelmän vastuu varojen tarjoamisesta ongelmista kärsiville laitosten suojajärjestelmän jäsenille.
- **EKP tarkastelee seuraavia seikkoja arvioidessaan, täyttykö vakavaraisuusasetuksen 113 artiklan 7 kohdan b alakohdassa säädetty edellytys, jonka mukaan olemassa olevien järjestelyjen tulee taata, että laitosten suojajärjestelmä voi tarvittaessa myöntää saatavilla olevista varoistaan tukea, jonka antamiseen se on sitoutunut.**
 - (i) Laitosten suojajärjestelmien perustana oleviin järjestelyihin tulee sisältyä laaja valikoima toimenpiteitä, prosesseja ja mekanismeja, jotka ohjaavat suojajärjestelmän toimintaa. Järjestelyihin tulee kuulua useita mahdollisia menettelyjä: sekä lievempiä toimenpiteitä että jäsenlaitoksen riskiprofiiliin ja sen rahoitusongelmien mukaan mitoitettuja mittavampia toimenpiteitä, kuten suora pääoma- ja likviditeettituki. Laitosten suojajärjestelmän antama tuki voi olla ehdollista ja edellyttää esimerkiksi, että tukea tarvitseva laitos toteuttaa tiettyjä elvytystoimenpiteitä ja uudelleenjärjestelyjä.
 - (ii) Laitosten suojajärjestelmän hallintojärjestelmä ja tukipäätösprosessi mahdollistavat tuen antamisen oikea-aikaisesti.
 - (iii) Laitosten suojajärjestelmä on selvästi sitoutunut antamaan jäsenlaitokselle tukea, kun laitos – riippumatta aiemmasta riskienvalvonnasta ja varhaisen puuttumisen toimenpiteistä – on maksukyvytön tai kärsii maksuvalmiusvaikeuksista tai tämä on todennäköistä. Lisäksi laitosten suojajärjestelmän tulee varmistaa, että sen jäsenlaitokset noudattavat lainsäädännöllisiä omia varoja ja likviditeettiä koskevia vaatimuksia.
 - (iv) Laitosten suojajärjestelmä toteuttaa säännöllisesti stressitestejä mahdollisten tarvittavien pääomaan ja likviditeettiin liittyvien tukitoimien suuruuden määrittämiseksi.
 - (v) Laitosten suojajärjestelmän riskinkantokyky (joka koostuu järjestelmään maksetuista varoista ja mahdollisista jälkikäteen kerättävistä maksusuoksista sekä niihin verrattavissa olevista sitoumuksista) on riittävä tuen tarjoamiseksi suojajärjestelmän jäsenille.

⁷ Kolmas osapuoli on mikä tahansa muu osapuoli kuin laitosten suojajärjestelmän jäsenen emoyritys, tytäryhtiö, niiden päätöksentekoaikaiset tai niiden osakkeenomistajat.

- (vi) Laitosten suojajärjestelmälle on luotu ennakkorahasto, jolla varmistetaan, että suojajärjestelmällä on riittävästi varoja tukitoimia varten. Lisäksi on varmistettava, että
- (a) ennakkorahastoon kerättävät maksuosuudet noudattavat tarkkaan määritettyjä periaatteita
 - (b) varoja sijoitetaan vain likvideihin ja turvallisiin instrumentteihin, jotka voidaan realisoida milloin tahansa ja joiden arvo ei ole riippuvainen laitosten suojajärjestelmän jäsenten ja niiden tytäryhtiöiden vakavaraisuus- ja likviditeettiasemasta
 - (c) ennakkorahaston vähimmäistavoitekokoa määritettäessä otetaan huomioon laitosten suojajärjestelmän stressitestin tulokset
 - (d) varojen nopean saatavuuden varmistamiseksi ennakkorahastolle määritetään riittävä vähimmäiskoko.

Laitosten suojajärjestelmä voidaan talletusten vakuusjärjestelmistä annetun direktiivin⁸ nojalla hyväksyä virallisesti talletusten vakuusjärjestelmiksi. Suojajärjestelmällä voi myös kansallisessa lainsäädännössä säädetyin edellytyksin olla lupa käyttää käytettävissään olevia varoja vaihtoehtoisten toimien toteuttamiseen luottolaitoksen konkurssin estämiseksi. Tällöin EKP ottaa tuen antamiseen käytettävissä olevien varojen saatavuutta arvioidessaan huomioon käytettävissä olevat taloudelliset resurssit. EKP ottaa arviossaan myös huomioon laitosten suojajärjestelmien ja talletusten vakuusjärjestelmien toisistaan poikkeavat käyttötarkoitukset: suojajärjestelmän tarkoituksena on suojata sen jäseniä ja vakuusjärjestelmän tarkoituksena on suojata tallettajia luottolaitoksen konkurssin seurauksilta.

- **Vakavaraisuusasetuksen 113 artiklan 7 kohdan c alakohdassa säädetään, että laitosten suojajärjestelmässä on oltava yhdenmukaisesti määriteltyjä ja siihen soveltuvia järjestelmiä riskien valvomiseksi ja luokittelemiseksi (antaen täydellisen kuvan järjestelmän kaikkien yksittäisten osapuolten riskitilanteesta ja laitosten suojajärjestelmästä kokonaisuudessaan) sekä vastaavat vaikutusmahdollisuudet ja että kyseisillä järjestelmillä tulee valvoa maksukyvyttömiä vastuita vakavaraisuusasetuksen 178 artiklan 1 kohdan mukaisesti. Arvioidessaan edellytyksen täyttymistä EKP tarkastelee seuraavia seikkoja.**

- (i) Laitosten suojajärjestelmä vaatii jäsenlaitoksiltaan, että nämä toimittavat laitosten suojajärjestelmän ylimmälle hallintoelimelle säännöllisesti ajantasaiset tiedot riskitilanteestaan, mukaan lukien tiedot omista varoista ja omien varojen vaatimuksista.

⁸ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2014/49/EU, annettu 16 päivänä huhtikuuta 2014, talletusten vakuusjärjestelmistä, (EUVL L 173, 12.6.2014, s. 149–178).

- (ii) Laitosten suojajärjestelmä käyttää asianmukaisia tietovirtoja ja tietotekniikkajärjestelmiä.
 - (iii) Laitosten suojajärjestelmän ylin hallintoelin määrittelee jäsenlaitoksiin sovellettavalle riskienhallintajärjestelmälle yhdenmukaiset standardit ja menettelyt.
 - (iv) Laitosten suojajärjestelmässä käytetään riskien seurannassa ja luokittelussa yhdenmukaisia riskimääritelmiä, kaikissa laitoksissa seurataan samoja riskiluokkia ja riskien mittaamisessa käytetään samaa luottamustasoa ja aikaväliä.
 - (v) Laitosten suojajärjestelmän käyttämät riskien seuranta- ja luokitusjärjestelmät luokittelevat jäsenlaitokset riskitilanteen mukaan. Laitosten suojajärjestelmän tulee siis jakaa jäsenensä riskiluokkiin voidakseen puuttua tilanteisiin varhaisessa vaiheessa.
 - (vi) Laitosten suojajärjestelmä pystyy vaikuttamaan jäsenlaitosten riskitilanteeseen antamalla niille esimerkiksi ohjeita tai suosituksia tiettyjen toimien rajoittamiseksi tai tiettyjen riskien pienentämiseksi.
- **EKP tarkastaa seuraavien edellytysten täyttymisen arvioidessaan, täyttyykö vakavaraisuusasetuksen 113 artiklan 7 kohdan d alakohdassa säädetty edellytys siitä, että laitosten suojajärjestelmä suorittaa omaa riskiarviointia ja välittää sen tulokset järjestelmän yksittäisille osapuolille.**
 - (i) Laitosten suojajärjestelmä arvioi säännöllisesti jäsenlaitostensa toimialan riskit ja heikkoudet.
 - (ii) Laitosten suojajärjestelmän ylimmän hallintoelimen suorittamien riskiarvioiden tuloksista laaditaan yhteenvetoraportti tai muu asiakirja, ja tulokset jaetaan asiaankuuluville laitosten suojajärjestelmän päätöksentekoeilimille ja/tai suojajärjestelmän jäsenille pian niiden valmistumisen jälkeen.
 - (iii) Yksittäiset jäsenet saavat tiedon laitosten suojajärjestelmän määrittämästä riskiluokituksesta, jota 113 artiklan 7 kohdan c alakohdassa edellytetään.
 - **Vakavaraisuusasetuksen 113 artiklan 7 kohdan e alakohdassa säädetään, että laitosten suojajärjestelmän on laadittava ja julkaistava vähintään kerran vuodessa konsolidointitason raportti, joka sisältää taseen, tuloslaskelman, tilannekatsauksen ja riskiraportin laitosten suojajärjestelmästä kokonaisuudessaan, tai raportti, joka kattaa kokonaistaseen, kokonaistuloslaskelman, tilannekatsauksen ja riskiraportin, joka kattaa laitosten suojajärjestelmän kokonaisuudessaan. Arvioidessaan edellytyksen täyttymistä EKP tarkastelee seuraavia seikkoja.**

- (i) Riippumaton ulkopuolinen tilintarkastaja tarkastaa konsolidointitason raportin tai (aggregointitason) kokonaisraportin asianmukaisten tilinpäätössääntöjen mukaan. Myös aggregointimenetelmä tarkastetaan tarvittaessa.
 - (ii) Ulkopuolisella tilintarkastajalla on velvollisuus antaa tilintarkastuslausunto.
 - (iii) Aggregoinnissa ovat mukana kaikki laitosten suojajärjestelmän jäsenet, kaikkien jäsenten tytäryhtiöt, kaikki välirakenteet, kuten holdingyhtiöt ja laitosten suojajärjestelmää ohjaava erillisyhteisö (mikäli oikeushenkilö).
 - (iv) Jos laitosten suojajärjestelmä laatii raportin, joka sisältää kokonaistaseen ja kokonaistuloslaskelman, aggregointimenetelmä varmistaa, että kaikki ryhmän sisäiset vastuut nettoutetaan.
- **EKP tarkastaa vakavaraisuusasetuksen 113 artiklan 7 kohdan f alakohdan mukaisesti,**
 - (i) sisältääkö lakisääteisen järjestelyn pohjana oleva sopimus tai säädös säännöksen, jonka mukaan laitosten suojajärjestelmän jäsenten on ilmoitettava vähintään 24 kuukautta aikaisemmin, jos ne haluavat lakkauttaa laitosten suojajärjestelmän.
- **Vakavaraisuusasetuksen 113 artiklan 7 kohdan g alakohdassa säädetään, että omien varojen laskentaan soveltuvien osuuksien moninkertainen käyttö (eli pääoman moninkertainen hyväksikäyttö) sekä omien varojen epäasianmukainen hankinta laitosten suojajärjestelmän jäsenten välillä on estettävä. Arvioidessaan vaatimuksen täyttymistä EKP tarkastaa,**
 - (i) voiko konsolidoidun tai kokonaistilinpäätöksen ulkopuolinen tilintarkastaja vahvistaa, että pääoman moninkertainen hyväksikäyttö sekä omien varojen epäasianmukainen hankinta laitosten suojajärjestelmän jäsenten välillä on estetty
 - (ii) ovatko laitosten suojajärjestelmän jäsenten operaatiot johtaneet omien varojen epäasianmukaiseen hankintaan yksittäisten laitosten tasolla, alakonsolidointitasolla tai konsolidointitasolla.
- **EKP tarkastelee seuraavia perusteita arvioidessaan, täytyykö vakavaraisuusasetuksen 113 artiklan 7 kohdan h alakohdassa säädetty vaatimus siitä, että laitosten suojajärjestelmän on perustuttava liiketoimintaprofiililtaan suurelta osin samankaltaisten luottolaitosten laajaan jäsenyyteen.**
 - (i) Laitosten suojajärjestelmässä tulee olla riittävästi jäseniä (jäseniksi mahdollisesti soveltuvien laitosten joukosta), jotta järjestelmä pystyy toteuttamaan tarvittavat tukitoimet.
 - (ii) Laitosten liiketoimintaprofiilia arvioitaessa tulee ottaa huomioon muun muassa niiden liiketoimintamalli, liiketoimintastrategia, koko, asiakkaat, alueellinen painottuminen, tuotteet, rahoitusrakenne, merkittävät

riskiluokat, myyntiyhteistyö- ja palvelusopimukset muiden laitosten suojajärjestelmien jäsenten kanssa.

- (iii) Laitosten suojajärjestelmien jäsenlaitosten erilaisten liiketoimintaprofiilien on mahdollistettava niiden riskitilanteiden valvonta ja luokittelu käyttämällä laitosten suojajärjestelmän yhdenmukaisesti määriteltyjä järjestelmiä (vakavaraisuusasetuksen 113 artiklan 7 kohdan c alakohta).
- (iv) Laitosten suojajärjestelmissä tehdään usein yhteistyötä, eli verkoston keskuslaitokset ja muut erikoistuneet laitokset tarjoavat tuotteita ja palveluita muille suojajärjestelmän jäsenille. Arvioidessaan liiketoimintaprofiilien yhdenmukaisuutta EKP tarkastelee, miten tiiviisti laitosten suojajärjestelmän jäsenten liiketoiminta on liitetty laitosten suojajärjestelmän verkostoon (esim. paikallispankeille tarjotut tuotteet ja palvelut, palvelut yhteisille asiakkaille ja toiminta pääomamarkkinoilla).

© Euroopan keskuspankki, 2016

Postiosoite 60640 Frankfurt am Main, Germany
Puhelinnumero +49 69 1344 0
Internet www.bankingsupervision.europa.eu

Kaikki oikeudet pidätetään. Kopiointi on sallittu opetuskäyttöön ja ei-kaupallisiin tarkoituksiin, kunhan lähde mainitaan.

ISBN 978-92-899-2428-3 (pdf)
DOI 10.2866/417174 (pdf)
EU:n luettelonumero: QB-04-16-568-FI-N (pdf)